

Εκπαιδευτικό πρόγραμμα Μουσείου Ακρόπολης: «Τα μνημεία της Ακρόπολης»

Προτάσεις για την αξιοποίηση του υλικού πριν και μετά την επίσκεψη

Οι προτάσεις απευθύνονται σε εκπαιδευτικούς που ενδιαφέρονται να επισκεφθούν με τους μαθητές τους το Μουσείο της Ακρόπολης και να γνωρίσουν τα στοιχεία της αρχιτεκτονικής των αρχαίων ναών όπως αυτά που απαντώνται στα μνημεία της Ακρόπολης. Στόχος των προτάσεων είναι να βοηθήσουν:

- **τους εκπαιδευτικούς:**
 - να οργανώσουν και να πραγματοποιήσουν μία πιο εποικοδομητική εκπαιδευτική επίσκεψη στο Μουσείο της Ακρόπολης.
 - να εφοδιαστούν με το κατάλληλο εκπαιδευτικό υλικό
 - να ανακαλύψουν τρόπους αξιοποίησης του υλικού στο σχολείο ή στο μουσείο καθώς και διαθεματικές δραστηριότητες για επεξεργασία με τους μαθητές τους.
- **τους μαθητές:**
 - να γνωρίσουν το θέμα της επίσκεψης από πριν και έτσι να το κατανοήσουν και να εμβαθύνουν περισσότερο κατά τη διάρκεια της επίσκεψής τους στο μουσείο
 - να αισθανθούν πιο εξοικειωμένοι με τις δημιουργίες της πολιτιστικής κληρονομιάς αλλά και με το μουσείο, ώστε να θελήσουν να ξανάρθουν για να βιώσουν μία διαφορετική εμπειρία
 - να μάθουν πώς πρέπει να επεξεργάζονται εικόνες, στοιχεία και δεδομένα προκειμένου να προσεγγίσουν ένα νέο θέμα
 - να κινούνται οργανωμένα, μεθοδικά και με συγκεκριμένους στόχους
 - να αναπτύξουν ατομικές δεξιότητες και να καλλιεργήσουν την παρατηρητικότητα, τη μνήμη και τη φαντασία τους
 - να καλλιεργήσουν την κοινωνική τους συμπεριφορά
 - να αναπτύξουν ή να ενισχύσουν τη συνεργασία μέσα από ομαδικές δραστηριότητες
 - να ψυχαγωγηθούν και να μην πλήξουν.

Οι προτάσεις και η σειρά που παρουσιάζονται είναι ενδεικτικές.

Μπορείτε να προσθέσετε ή να παραλείψετε δραστηριότητες ανάλογα με τον χρόνο που μπορείτε να αφιερώσετε και το ενδιαφέρον των μαθητών σας ενώ πολλές από τις δραστηριότητες που προτείνονται μετά την επίσκεψη μπορούν να γίνουν και πριν απ' αυτήν.

Προτάσεις για δραστηριότητες πριν την επίσκεψη

1. Ξεκινήστε την προετοιμασία των μαθητών σας με μία γενική συζήτηση για την αρχαία λατρεία, τους θεούς και τη μορφή των ναών τους. Τι ήταν οι ναοί; Γιατί ήταν τόσο λαμπρά κτήρια; Από ποιο υλικό ήταν φτιαγμένοι; Τι υπήρχε μέσα στους ναούς; Η ύπαρξη των βωμών κοντά στους ναούς γιατί ήταν απαραίτητη; Ρωτήστε τους μαθητές εάν έχουν επισκεφθεί ένα αρχαίο ναό. Τι είδαν; Τι τους έκανε εντύπωση; Πώς πιστεύουν ότι θα ήταν ο ναός στα αρχαία χρόνια; Θα ήταν ολόλευκος ή θα είχε χρώματα; Ζητήστε απ' όλους να φέρουν φωτογραφίες ή κάτι άλλο σχετικό που μπορεί να έχουν στο σπίτι τους ή μπορούν να βρουν στο διαδίκτυο.
2. Επεξεργαστείτε σύντομα το υλικό που συγκέντρωσαν τα παιδιά και εκθέστε το στην τάξη ώστε να μπορούν να το βλέπουν καθ' όλη τη διάρκεια της επεξεργασίας του θέματος.
3. Μιλήστε για τους τύπους των αρχαίων ναών και τους αρχιτεκτονικούς ρυθμούς. Με τη βοήθεια της μουσειοσκευής «[Ένας Αρχαίος Ναός](#)» θα εξοικειωθείτε με τους αρχιτεκτονικούς όρους και τους διάφορους τύπους ναών. Επεξεργαστείτε αρχικά τις μικρογραφίες των κιόνων, συζητήστε για τις ομοιότητες και τις διαφορές των τριών ρυθμών.
4. Για την προετοιμασία σας, θα σας βοηθήσει το βιβλίο «Ένας Αρχαίος Ναός». Το βιβλίο περιγράφει τους αρχαίους ναούς, τη χρήση και λειτουργία τους, την τυπολογία, τη μορφολογία, τον δωρικό, τον ιωνικό και τον κορινθιακό ρυθμό, τον γλυπτό και γραπτό τους διάκοσμο, καθώς και την κατασκευή τους, τα υλικά δομής, τη μεταφορά των λίθων από το λατομείο στο εργοτάξιο, τα αρχαία εργαλεία, τους τρόπους ανάρτησης, τοποθέτησης και σύνδεσης των αρχιτεκτονικών μελών. Συνοδεύεται από σχέδια και δεκαέξι καρτέλλες με φωτογραφίες των πιο γνωστών ναών που σώζονται σε καλή κατάσταση σε όλη την Ελλάδα. Μπορείτε να αξιοποιήσετε και το έντυπο [Κατασκευή ενός Αρχαίου Ναού](#).
5. Εστιάστε στα θέματα των ναών της Ακρόπολης. Εξερευνήστε [εικονικά τον αρχαιολογικό χώρο της Ακρόπολης](#) και με τη βοήθεια της Μουσειοσκευής «[Πάμε στην Ακρόπολη](#)» και των 4 φυλλαδίων [Τα μνημεία της Ακρόπολης - Φύλλα εξερεύνησης για επίσκεψη σχολικής τάξης](#), μελετήστε τις λεπτομέρειες στην αρχιτεκτονική και στη γλυπτική τους.
6. Εάν το σχολείο διαθέτει εργαστήριο υπολογιστών, οι μαθητές μπορούν να δουν τις εισαγωγικές σύντομες ταινίες της εφαρμογής <http://www.parthenonfrieze.gr/#/read> αλλά και να εξερευνήσουν ψηφιακά το Μουσείο Ακρόπολης στο [Google Art Project](#).

Προτάσεις για δραστηριότητες μετά από την επίσκεψη

Οι μαθητές σας, μετά την επιστροφή τους στο σχολείο, έχουν αποκτήσει περισσότερες γνώσεις, βιώματα και εμπειρίες. Αυτή τη χρονική στιγμή, δεν πρέπει να πιστέψουν ότι το θέμα εξαντλήθηκε, αλλά να καταλάβουν ότι η συζήτηση και η επεξεργασία διαφόρων θεμάτων μετά την επίσκεψή τους στο χώρο είναι εξίσου σημαντικά.

Συζητήστε με τους μαθητές σας τι τους εντυπωσίασε περισσότερο από την επίσκεψή τους στο Μουσείο Ακρόπολης και αφιερώστε λίγο ακόμη χρόνο για κάποια δραστηριότητα που θα έχει ως στόχο την ψυχαγωγία, την εμπάθουση και την εμπέδωση όλων όσων είδαν και άκουσαν.

Ακολουθούν ενδεικτικές προτάσεις για δραστηριότητες που μπορείτε να πραγματοποιήσετε:

A. Διαδικτυακές δραστηριότητες **B.** Δραστηριότητες στο πλαίσιο συγκεκριμένων μαθημάτων του αναλυτικού προγράμματος **Γ.** Εφαρμοσμένες δραστηριότητες

A. Διαδικτυακές δραστηριότητες

Χωρίστε τα παιδιά σε ομάδες για να παίξουν τα ψηφιακά παιχνίδια των εφαρμογών:

α) Παιχνίδι με θέμα τη διαδικασία της αναστηλωτικής επέμβασης στο ναό της Αθηνάς Νίκης <https://theglafkaproject.ysma.gr/#/el/action/test>

β) Διαδικτυακό εκπαιδευτικό παιχνίδι για την αρχιτεκτονική των αρχαίων ελληνικών ναών «[Ένας Αρχαίος Ναός](#)» και μία ξεχωριστή εφαρμογή με τίτλο «[Μάθε περισσότερα](#)», που συμπληρώνει το παιχνίδι κι εμπλουτίζει το περιεχόμενό του με πιο ειδικές γνώσεις για το θέμα.

B. Δραστηριότητες στο πλαίσιο συγκεκριμένων μαθημάτων του αναλυτικού προγράμματος

Δραστηριότητες στο μάθημα της Γλώσσας

Χωρίστε τα παιδιά σε ομάδες και ζητήστε τους με αφορμή τους ναούς της Ακρόπολης να γράψουν:

- λεζάντες για μία φωτογραφική έκθεση, είτε για φωτογραφίες που βρήκαν στο διαδίκτυο είτε για δικές τους λήψεις.
- θεατρικό κείμενο με θέμα την απόφαση κατασκευής ενός αρχαίου ναού αφιερωμένο σ' έναν θεό από κάποια πόλη.
- μία συνέντευξη με έναν αρχαίο Αθηναίο που εργάστηκε ή που παρακολούθησε την κατασκευή ενός ναού.

ή οτιδήποτε άλλο φανταστούν για κάποιο από τα εκθέματα που τους κέντρισε ιδιαίτερα το ενδιαφέρον κατά την επίσκεψή σας.

Οι γλωσσικές δραστηριότητες θα μπορούσαν να γίνουν και στο πλαίσιο του μαθήματος της ξένης γλώσσας που μαθαίνουν τα παιδιά για μεγαλύτερη εξάσκηση. Μία πρόταση είναι η σύνταξη λεξικού/γλωσσαρίου αρχιτεκτονικών όρων.

Δραστηριότητες στο μάθημα της Ιστορίας

Παροτρύνετε τα παιδιά να:

- συζητήσουν για τα εργαλεία, τα μηχανήματα και τις τεχνικές μεθόδους που χρησιμοποιούνται σήμερα για την κατασκευή κτηρίων σε σχέση με αυτά που χρησιμοποιούσαν οι αρχαίοι.
- ασχοληθούν με τη μελέτη της νεοκλασικής αρχιτεκτονικής της Ελλάδας και του εξωτερικού. Μπορούν να συγκεντρώσουν ανά ομάδες φωτογραφικό υλικό και να αναζητήσουν στις προσόψεις δημοσίων και ιδιωτικών κτηρίων στοιχεία οικεία από την αρχαιότητα.

Δραστηριότητες στο μάθημα των Καλλιτεχνικών

Ζητήστε από τα παιδιά να παρουσιάσουν εικαστικά κάτι που τους εντυπωσίασε. Μερικές ιδέες:

- να σχεδιάσουν την μακέτα ενός ναού και να στολίσουν τα εξωτερικά διακοσμητικά στοιχεία του (μετόπες, αετώματα, θύρες, θυρώματα).
- να «χτίσουν» ναούς με τουβλάκια lego.
- να εικονογραφήσουν με ζωγραφιές ή κόμικς τη διαδικασία/τις φάσεις κατασκευής ενός αρχαίου ναού από το λατομείο ως την τελική επεξεργασία των αρχιτεκτονικών μελών.
- να αποδώσουν με φελιζόλ και ξυλάκια από σουβλάκια ένα ναό δωρικού ρυθμού. Βάση της κατασκευής είναι το φελιζόλ, ενώ με τα ξυλάκια (ή με μεγάλες βίδες) δημιουργούνται οι κίονες και η σκεπή του ναού.
- να εργαστούν ομαδικά και να αναπαραστήσουν πάνω σε χαρτί μέτρου ένα τοπίο με ναούς χρησιμοποιώντας εκτός από χρώματα και την τεχνική του κολλάζ.
- να μελετήσουν φωτογραφικό υλικό από αρχαίους ναούς και να δημιουργήσουν δική τους φωτογραφική έκθεση, για παράδειγμα με θέμα τον Παρθενώνα ή κάποιον άλλο αρχαίο ναό που βρίσκεται κοντά στην περιοχή τους. Το θέμα της έκθεσης μπορεί να αφορά και νεοκλασικά κτήρια.
- να κατασκευάσουν λιθουργικά εργαλεία και αρχιτεκτονικά μέλη (κίονες, κιονόκρανα, φατνώματα, κυμάτια) με διάφορα υλικά χειροτεχνίας (πηλό, γύψο, ξύλο, σαπούνι, πλαστελίνη κ.α.).
- να προτείνουν το εικονογραφικό πρόγραμμα ενός ναού με θέματα από τη μυθολογία ή ανεξάρτητα που θα ήθελαν να έχει ο ναός στα αετώματα, τη ζωφόρο και τις μετόπες.

- να φτιάξουν κάρτες ή αφίσες με θέμα τους ναούς με ζωγραφική, φωτογραφίες που έχουν τραβήξει, κολλάζ, σφραγιδες της μουσειοσκευής κ.λ.π.
- να φτιάξουν ένα λεύκωμα ή να κάνουν μία έκθεση φωτογραφίας στην τάξη με φωτογραφίες που οι ίδιοι τράβηξαν κατά την επίσκεψη και να τις υπομνηματίσουν
- να σχεδιάσουν σύγχρονα προϊόντα με στοιχεία αρχαίας αρχιτεκτονικής για το πωλητήριο του Μουσείου.
- να σχεδιάσουν μοντέρνα κτήρια, διαφημίσεις και λογότυπα εμπνευσμένα από αρχιτεκτονικά στοιχεία.

Δραστηριότητες στο μάθημα των Μαθηματικών

Παροτρύνετε τους μαθητές σας:

- να σχεδιάσουν με όργανα γεωμετρίας αρχιτεκτονικά μοτίβα των αρχαίων ναών (κυμάτια, κεραμώσεις, ακρωτήρια, κιονόκρανα, κίονες).

Δραστηριότητες στο μάθημα των Φυσικών Επιστημών

Βοηθήστε τους μαθητές σας:

- να παρατηρήσουν πώς οι αρχαίοι χρησιμοποιούσαν ως πρώτη πηγή έμπνευσης στοιχεία της φύσης, τα κρίνα, το κλαδί ελιάς, λωτούς, άκανθες κτλ. και τα μετέτρεπαν σε διακοσμητικά σχήματα.
- να μελετήσουν τα υλικά κατασκευής των ναών (το πεντελικό μάρμαρο) και τους παράγοντες που συνέβαλαν στην καταστροφή τους, όπως ο ανθρώπινος παράγοντας και η ρύπανση του περιβάλλοντος.
- να μελετήσουν το φαινόμενο της όξινης βροχής και τη φθορά που προκαλεί στο μάρμαρο, μετατρέποντάς το σε γύψο και αλλοιώνοντας κάθε γλυπτή του επιφάνεια.
- να προσεγγίσουν τα υλικά και τις τεχνικές μεθόδους που χρησιμοποιούνται στις αναστηλωτικές επεμβάσεις σήμερα, ιδιαίτερα τη μέθοδο καθαρισμού με ακτίνες Λέιζερ.

Δραστηριότητες στο μάθημα της Πληροφορικής

Ωθήστε τους μαθητές σας να εκμεταλλευτούν την εξοικείωση που έχουν με τους ηλεκτρονικούς υπολογιστές, προκειμένου:

- να επεξεργαστούν φωτογραφίες ναών με σκοπό να τους αποκαταστήσουν ψηφιακά.
- να δημιουργήσουν φωτογραφικές συνθέσεις/ κολλάζ.
- να φτιάξουν προβολές παρουσίασης των θεμάτων τους (π.χ. σε PowerPoint).
- να δημιουργήσουν σύντομες ταινίες.
- να δημιουργήσουν το δικό τους blog για τους αρχαίους ναούς.

Δραστηριότητες στο μάθημα της Θεατρικής Αγωγής

Ζητήστε από τα παιδιά:

- να συγγράψουν θεατρικό κείμενο με θέμα την κατασκευή ενός ναού και ο καθένας να έχει διαφορετικό ρόλο (π.χ. αρχαίος Αθηναίος πολίτης, αρχιτέκτονας, γλύπτης, τεχνίτης, κ.ά). Μέσα από αυτούς τους ρόλους θα κατανοήσουν τόσο τη διαδικασία κατασκευής όσο και την αναγκαιότητα της λήψης των αποφάσεων.
- να παρουσιάσουν με παντομίμα εκθέματα που τους έκαναν εντύπωση

Γ. Εφαρμοσμένες δραστηριότητες

Στο σημείο αυτό παρατίθενται σε μορφή pdf [εφαρμοσμένες εργασίες](#) που έχουν επεξεργαστεί το συγκεκριμένο θέμα στο πλαίσιο του αναλυτικού προγράμματος. Οι εργασίες αυτές προέρχονται από το βιβλίο «Ακρόπολη και Εκπαίδευση» που εξέδωσε η Υπηρεσία Συντήρησης Μνημείων Ακρόπολης το 2011 και έχουν ενσωματωθεί στο **αποθετήριο εκπαιδευτικού περιεχομένου για την Ακρόπολη** <http://repository.acropolis-education.gr> Μπορείτε να στέλνετε εάν επιθυμείτε, τις εργασίες σας ή φωτογραφίες με αυτές στο email μας (education.ysma@culture.gr).